

РЕШЕНИЕ

№ 506

гр. Дупница, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДУПНИЦА, V-ТИ СЪСТАВ ГО, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Р. Саневски

при участието на секретаря Росица К. Ганева
като разгледа докладваното от Мирослав Р. Саневски Гражданско дело № 20231510101249 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

„ТИ БИ АЙ БАНК” ЕАД, ЕИК 131134023, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к. „Лозенец“, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54, е предявило **срещу С. С. З.**, ЕГН: *****, с адрес: ***, искове с правно основание чл. 422, вр. с чл. 415 от ГПК, вр. с чл. 9 и сл. от ЗПК.

Ищецът твърди, че на 25.11.2021г. между страните бил сключен договор за потребителски кредит № 7053228007, съгласно който предоставил на ответницата сума в общ размер на 4530.72 лв., от които 3000.00 лв. са отпуснати за ползване на потребителя и 1530.72 лв. са преведени на застрахователя „Кардиф“ за заплащане на застрахователни премии по избраните от потребителя застраховки „BANK ПАКЕТ 3 КРЕДИТ + СМЕТКА“ и „BANK ПАКЕТ 3 СМЕТКА“.

Съгласно чл. 7.2.2 от Договора, в случаите, когато потребителят е пожелал да сключи някоя от застраховките, предлагани от кредитора в качеството му на застрахователен агент при условията на чл. 19 от договора, частта от кредита, представляваща сумите за застраховките, се превежда от кредитора за сметка на кредитополучателя по банкова сметка на застрахователя.

Уговореният между страните лихвен процент, с който се олихвява предоставеният кредит, изразен като годишен лихвен процент, е в размер на 41,12 % (чл. 9, ал.1 от Договора). Лихвеният процент е фиксиран. Договорът не е сключен при Общи условия. Общата дължима сума от потребителя е разсрочена на 48 месечни погасителни вноски, всяка от които в размер на 193,70 лева. Падежът на първата погасителна вноска е на

25.12.2021 г., а падежът на последната - на 25.11.2025. Годишният процент на разходите по Договора, съгласно чл. 10 от същия, е 49.87%, а общата дължима сума по Договора е в размер на 9297,60 лева.

Ответницата е преустановила плащанията по договора и с допуснала просрочие при изплащането на три поредни дължими вноски с падежи на 25.8., 25.9. и 25.10.2022г., поради което ищецът е изпратил Уведомление за предсрочна изискуемост до длъжника, с което обявява процесния договор за предсрочно изискуем. Видно от представената обрата разписка, уведомлението е получено лично от длъжника на 31.01.2023г., считано от която дата договорът е обявен за предсрочно изискуем.

Към дата на входиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 417 от ГПК (24.02.2023г.), задължението на ответницата 3. по договора, е било в размер на 4183,74 лева-главница. Отделно от това, ответницата дължи и 843,48 лева договорна лихва.

Ищецът уточнява, че ответницата е извършила доброволно плащане на сумата от 70.00 лева преди образуване на исковото производство, която сума е съобразена с претендирания размер на иска, като е погасила изцяло обезщетението за забава (в първоначален размер по извлечение от 58.29 лева) и е намалила претендираната договорна лихва с 11.71 лева (чийто размер по извлечение е 855,19 лева).

Поради неплащане на дължимите суми, ищецът депозирал заявление за издаване на заповед за изпълнение за процесните суми. По образуваното ч.гр.д.№ 288/2023г. по описа на РС-Дупница била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК, връчена на длъжника от ЧСИ.

С оглед изложеното, ищецът моли съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответницата, че същата му дължи сума в общ размер на 5027.22 лв., от които неизплатена главница в размер на 4183.74 лв. и договорна лихва в размер на 843.48 лв. за периода от 25.08.2022г. до 31.01.2023г., ведно със законната лихва, считано от дата на подаване на Заявлението по 417 от ГПК (24.02.2023г.) до окончателното изплащане на задължението.

В срока за отговор на исковата молба е депозирал такъв от ответника, с който се изразява становище за неоснователност на предявения иск. Ответницата отрича да е получавала суми по твърдения договор за кредит. Прави възражение за нищожност на договора за потребителски кредит, поради противоречието му с императивни норми на ЗПК и ЗЗП. Твърди, че при сключването на договора не ѝ е предоставена по пълен и разбираем начин преддоговорна информация, договорът не е съставен по ясен и разбираем начин, не е спазен изискуемият шрифт, не са и предоставени приложимите общи условия, договорът не съдържа информация какъв е лихвения процент на ден. Счита за нищожни клаузите, предвиждащи застраховки „BANK ПАКЕТ 3 КРЕДИТ + СМЕТКА“ и „BANK ПАКЕТ 3 СМЕТКА“. Твърди нищожност на договора за заем и поради противоречието му с добрите нрави, с оглед прекомерно високия размер на договорените с него възнаградителна лихва и

годишен процент на разходите.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното от фактическа страна:

Видно от приетите като доказателства по делото Договор за потребителски кредит № 7053228007 от 25.11.2021 г., Заявление - декларация за установяване на договорни отношения от 24.11.2021г., Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителски кредити, Застрахователен сертификат № 170532280072021/25.11.2021г., Декларация от 25.11.2021г., подписана от застрахованото лице, обратна разписка за доставка на пратка, уведомление за предсрочна изискуемост, че на 25.11.2021г. между страните е сключен гореописания договор за потребителски кредит, съгласно който ищецът е предоставил на ответницата сума в общ размер на 4530.72 лв., от които 3000.00 лв. са отпуснати за ползване на потребителя, а 1530.72 лв. са преведени на застрахователя „Кардиф“ за заплащане на застрахователни премии по избраните от потребителя застраховки „BANK ПАКЕТ 3 КРЕДИТ + СМЕТКА“ и „BANK ПАКЕТ 3 СМЕТКА“.

Ответницата се е задължила да заплати на кредитора 48 погасителни месечни вноски за периода от 25.12.2021г. до 25.11.2025г., като падежът на всяка вноска е 25-то число на съответния месец, уговорен е годишен процент на разходите 49.87 % и годишен лихвен процент 41.12 %, а общата стойност на плащанията е 9297.60 лв. Договорът съдържа погасителен план, в чл. 11.2. от същият, като е посочена всяка от 48 - те погасителни месечни вноски, техният размер и падеж. В чл. 16. 2. от договора е уговорено, че вземането става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи три поредни месечни вноски, считано от падежната дата на третата пропусната месечна вноска. Ответницата е преустановила плащанията по договора и с допуснала просрочие при изплащането на три поредни дължими вноски с падежи на 25.8., 25.9. и 25.10.2022г., поради което ищецът е изпратил Уведомление за предсрочна изискуемост до длъжника, с което обявява процесния договор за предсрочно изискуем. Видно от представената обратна разписка, уведомлението е получено лично от ответницата на 31.01.2023г., считано от която дата договорът е обявен за предсрочно изискуем.

От заключението на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза се установява, че на 25.11.2021г. е сключен между страните процесният Договор за потребителски кредит, съгласно който дружеството-ищец е предоставило на ответницата паричен заем в размер на общо 4530.72 лв., в която сума се включват: 3000.00 лв.-основна заемна сума и 1530.72 лв.-застрахователна премия по избраните от ответницата застраховки, в това число: 1051.19 лв.-застраховка „BANK ПАКЕТ 3 + КРЕДИТ + СМЕТКА“ и 479.53 лв.-застраховка „BANK ПАКЕТ 3 + СМЕТКА“. Кредитополучателят се е задължил да върне заема с договорената лихва в размер на 4766.88 лв., или общият размер на плащането е на стойност 9297.60 лв. Договорен е годишен процент на разходите 49.87 % и годишен лихвен процент 41.12 %.

Кредитът е усвоен на 26.11.2021г. на каса на „ИЗИ ПЕЙ“ АД. Сключена е застраховка по застрахователна програма „Защита на кредита“ и „Защита на сметките“ и допълнителна медицинска услуга „Второ медицинско мнение“. Съгласно чл. 19 от договора, част от отпуснатата в заем в размер на 1530.72 лв., се превежда от кредитора директно на съответния Застраховател, за което кредитополучателят дава изричното си съгласие с подписване на договора. На 25.12.2021г. дружеството-ищец е превело по сметка на застрахователя „Кардиф-Общо застраховане“ ЕАД, сума в размер на общо 1530.72 лв. застрахователни премии по Сертификат № 170532280072021.

Крайният срок на кредита е определен на 25.11.2025г., като е уговорено, че при просрочие кредитополучателят дължи на кредитодателя обезщетение за забава в размер на законната лихва за забава върху просрочената сума за всеки просрочен ден.

Ответницата е преустановила плащанията по договора за кредит от м. август 2021г., като е допуснал просрочие на три поредни вноски, с падежи 25.08., 25.09. и 25.10.2021г. Ищецът се е възползвал от правото си да направи кредита предсрочно изискуем, като е изпратил на ответницата Уведомление, получено лично от нея на 31.01.2023г.

Размерът на обезщетението за забава на плащането по кредита за периода от 25.12.2021г. до 30.01.2023г. е в размер на 63.91 лв., които ответницата е погасила с доброволно плащане преди предявяване на иска. Размерът на обезщетението за забава на плащането за периода от 01.02.2023г. до 07.10.2023г. е на стойност 350.03 лв.

Ответницата е извършила плащания по договора за кредит в размер на общо 1625.20 лв., с които са погасени следните задължения: 63.91 лв. обезщетение за забавено плащане; 1214.31 лв.-договорна лихва и 346.98 лв.-главница.

Размерът на задължението по договора за кредит към датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК в съда е на стойност 5027.22 лв., от които: 4183.74 лв.-главница и 843.48 лв.-договорна лихва за периода от 25.08.2021г. до 31.01.2023г.

Приложено е ч.гр.д. № 288/2023г. по описа на РС - Дупница, по което е подадено възражението от ответника по настоящото дело и са приложени доказателства за спазване на срока по чл.415 ГПК за предявяване на иска по чл.422 ГПК.

Съобразно установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Предявен е установителен иск, в производството по който ищецът цели да установи, че ответникът дължи сумата, за която е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 288/2023г. по описа на РС - Дупница. Искът е предявен от процесуално легитимирана страна и при наличието на правен интерес, поради което е процесуално допустим. Правният интерес от воденето му се обосновава с издадена срещу ответника в полза на ищеца заповед за изпълнение и изпълнителен лист по реда на чл. 417 от ГПК относно вземанията, предмет на настоящото производство, срещу която е постъпило възражение в срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК. Искът за установяване на вземането е подаден в преклузивния срок по чл. 415, ал. 1 от ГПК. В тежест на ищеца е да докаже наличие на облигационни отношения между

страните, произтичащи от договор за паричен заем, изпълнение на задължението си по договора за предаване на парична сума в заем на ответника, както и размера на претенциите си.

След съвкупната преценка на събраните по делото и обсъдени по-горе доказателства, съдът приема, че ищецът установи при условията на главно и пълно доказване основанието, размера и изискуемостта на претендираните вземания. Установи се съществуването на описаният в исковата молба валиден договор за потребителски кредит между страните с посочения предмет, чиито клаузи съдържат задължение за ответницата да заплати на ищеца парични суми, представляващи главница и лихва по процесния договор за кредит. Установи се от заключението на вещото лице по съдебно счетоводната експертиза и от представените от ищеца документи, преценени по реда на чл. 182 ГПК, с оглед на другите обстоятелства по делото и предвид липсата на изрично оспорване на вписванията в счетоводните книги на ищеца, на които се основават представените от същия документи и размера на задължението на ответницата за главница, настъпването на предпоставките за изискуемост на претендираните суми, връчване на уведомлението, изходящо от ищеца, че счита кредита за предсрочно изискуем, достигнало до длъжника – кредитополучател, което е направило неплатеният остатък по кредита предсрочно изискуем.

Съдът намира, че при сключване на процесният договор са спазени разпоредбите на чл. 11, ал. 1, т. 27 ЗПК, чл. 11, ал. 1, т. 11 и т. 12 ЗПК. Съдържанието му отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 11 и т. 12 ЗПК, същият съдържа условията за издължаване на кредита от потребителя, включително подробен и ясен погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски. За да е действителен договорът, за който няма променяща се лихва, а тя е договорена като фиксирана такава, не е необходимо погасителният план да съдържа разбивка на това вноската какви части от лихвата и главницата погасява, поради което направеното в този смисъл възражение е неоснователно. С оглед практиката на Съда на ЕС по Директива 2008/48/ЕО относно договорите за потребителски кредити (Решение по дело C42/15 от 09.11.16 г., Решение от 05.09.19 г. по дело C-331/18) в договора за кредит, предвиждащ погасяването на главницата чрез вноски, не е необходимо да се уточнява под формата на погасителен план каква част от съответната вноска е предназначена за погасяване на главницата, като не се допуска национална правна уредба, съгласно която договорът за кредит трябва да съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, която показва погасяването на главницата, лихвите и другите разходи. Посочения в процесният договор за кредит погасителен план съдържа визираната по - горе изискуема информация. Доколкото в договора не е предвидено заплащане на суми, дължими при различни лихвени проценти, то не е било необходимо да се посочва последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми.

Размерът на дължимата от ответницата главница по сключения договор е изчислен от вещото лице по приетата съдебно – счетоводна експертиза и е 4183.74 лева. Задължението за заплащане на договорната лихва страните са уговорили в чл. 10 от договора, в размер на

41.12 % по редовната главница и Годишен лихвен процент на разходите 49.87%. В тежест на заемателя/кредитополучателя може да се възложи да заплаща възнаградителна лихва по сключен договор за потребителски заем/кредит и това не противоречи на разпоредбите на ЗПК, а така също на чл. 240, ал. 2 ЗЗД. Тази лихва представлява печалба за заемотателя за това, че заемателят ползва неговите парични средства и тя има възнаградителен, а не наказателен характер, поради което се дължи така, както е уговорена. Няма пречка страните да уговорят размера ѝ над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗЗД, но максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или компенсаторна) е ограничен от чл. 9 ЗЗД, доколкото съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона и в равна степен и на добрите нрави. В този смисъл ограничението се отнася както за гражданските, така и за търговските сделки (арг. от чл. 288 ТЗ). С оглед характера на процесния договор, неговата цел, съдът намира, че договорената възнаградителна лихва не може да се счете за прекомерна, водеща до противоправно облагодетелстване и противоречаща на добрите нрави. Видно от представеното с исковата молба и заявлението по чл. 417 от ГПК извлечение от счетоводните книги, същото е посочено коректно, така е издадена и заповедта за изпълнение по чл. 417 от ГПК.

Досежно претенцията, касаеща лихвата за забава: вземането на това основание възниква при наличие на главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. С оглед постигнатата между страните договорка, предвиждаща дължимостта на мораторна лихва за забава при просрочие при заплащането на погасителни вноски и предвид изложеното от вещото лице, че длъжникът е преустановил плащанията по кредита, съдът намира, че същият е изпаднал в забава и дължи на ищеца и лихва за забава, така както същата се претендира с исковата молба, чийто размер е изчислен от вещото лице.

Неоснователно е възражението на ответницата, че не дължи заплащането на сумите по сключените застраховки по договора за кредит, тъй като видно от заключението на вещото лице, същите са заплатени от кредитодателя на застрахователя, като между страните по договора за кредит е уговорено, че заплатената застрахователна премия става част от договора за кредит и се заплаща заедно с вноските по кредита.

От изложеното следва, че заявените от ищеца в заповедното производство вземания са доказани в претенираните размери, за които установителните искове трябва да бъдат уважени.

Предвид изхода на спора ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищеца на основание чл.78, ал. 8, вр. с ал.1 ГПК направените по делото разноски, в общ размер на 465.41 лв., представляващи направени разноски по делото за държавна такса (65.41 лв.), депозит за вещо лице по назначената ССЧЕ (в размер на 300.00 лв.) и юрисконсултско възнаграждение (в размер на 100.00 лв.).

Следва да бъдат присъдени и разноските по ч.гр.д. № 288/2023г. по описа на РС-

Дупница в размер на общо 151.94 лв.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „ТИ БИ АЙ БАНК“ ЕАД, ЕИК 131134023, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Лозенец“, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54, **искове** с правно основание чл. 422, вр. с чл. 415 от ГПК, вр. с чл. 9 и сл. от ЗПК, **че С. С. З.**, ЕГН: *****, с адрес: ***, **дължи на ищеца сума в общ размер на 5027.22 лв. (пет хиляди двадесет и седем лева и двадесет и две стотинки), от които: неизплатена главница в размер на 4183.74 лв. (четири хиляди сто осемдесет и три лева и седемдесет и четири стотинки) и договорна лихва в размер на 843.48 лв. (осемстотин четиридесет и три лева и четиридесет и осем стотинки)** за периода от 25.08.2022г. до 31.01.2023г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от дата на подаване на Заявлението по 417 от ГПК-24.02.2023г. до окончателното изплащане на задължението, произтичащи от сключения между страните Договор за потребителски кредит № 7053228007/25.11.2021г., за които вземания е издадена заповед № 160/24.02.2023г. за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. № 288/2023г. по описа на Районен съд - Дупница.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК, **С. С. З.**, ЕГН: *****, с адрес: ***, **да заплати на „ТИ БИ АЙ БАНК“ ЕАД**, ЕИК 131134023, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Лозенец“, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54, сторените разноси по настоящото производство в размер на общо **465.41 лв. (четиристотин шестдесет и пет лева и четиридесет и една стотинки)**, както и разноските по ч.гр.д. № 228/2023г. по описа на РС-Дупница в размер на общо **151.94 лв. (сто петдесет и един лева и деветдесет и четири стотинки)**.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Кюстендилския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Дупница: _____